

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Keleten:

Vidéken:

Egy hétre . . . 1 kor. Egy hónapra . . . 1 kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 . . . Nyolc hónapra . . . 4 . . . 50 .

Feladvány szerkesztő:

III. MÓRICZ PÁL.

Kiadók és lapfoglalók:

HOFFMANN és KRÖKOVITZ.

Szerkesztőség és kinyitási hely:

DEBRECZEN.

Piac-utca 47. és 48. szám.

TÁVIRATOK.

Franciaország a Vatikán ellen.

Páris, július 31. A hivatalos lap közli a francia kormány és a vatikáni között váltott iratokat a lovali és dijoni püspökök ügyében. Különösen említésre méltó Combes miniszterelnök egy leirata, a melyben Delcassé külügyminisztert értesíti, hogy a legközelebb tartandó minisztertanács foglalkozni fog azokkal az intézkedésekkel, a melyek a kormány méltóságának érdekében kívánatosok. Combes miniszterelnök említést tesz Vanutelli kardinális egy leiratáról a lovali püspökhöz, melyben ezt különbeni felfüggesztés terhe mellett Rómába hívja. Combes kimutatja, hogy ez a parancs és ez a fenyegetés már ismétlődött. A miniszterelnök azt hiszi, hogy ez az eljárás a megfontolt akaratot bizonyítja, hogy provokáljanak és és a francia kormány jogát és konkordátumot megszegjék.

Törökország meghátrálása.

Washington, július 30. Konstantinápolyi amerikai követ a szultánnal audentian volt. Az amerikaiak által követelt kártérítés ügyében. A kihallgatás nagyon szives volt. Így Amerika nem küld hajórajt Törökországba.

Plehe özvegyéhez.

Pétervár, július 30. Orosz távirati ügynökség jelenti: A császár és császárné távirati uton fejezték ki őszinte részvétüket és bánatukat Plehe özvegyének.

Port-Artur elesett.

London, július 30. Reuter ügynökség jelenti Csifuból: Idevaló japán kereskedő hitelt érdemlő kinaitól azt az értesítést kapta, hogy a japánok az összes Portarturi állásokat az Arany-Szarv kivételével elfoglalták. Igen sok áldozatukba került.

Az oroszok visszavonulása.

London, július 31. Az oroszok Hajcsöngnéi megerősített állásban várták be az őket üldöző japán csapatokat, amelyek 16 óráig tartó harc után az oroszokat összes hadállásaikból kiverették. Az oroszok 400 halottat hagytak hátra a csatatéren.

Inség a felvidéken.

Kassa, július 31. Az egész felvidéket nagy veszedelem fenyegeti. Inségnek néznek elé az emberek a takarmányhiány miatt inség fenyegeti az állatokat is. A gazdák már most, bármint veszteség mellett, igyekeznek tudadni állatjaikon, mert tudják, hogy nem teletethetik ki azokat. A fenyegető takarmány-inség intézkedésre szorította

a földművelésügyi miniszteriumot. És ez esztendő nyomorúságát mi sem igazolja komolyabban, mint ez a miniszteri intézkedés. Talian földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy a kincstári erdőkből lombtakarmánygyűjtetnek az inséges emberek. Magyarországon körülbelül olyan jelentősége van ennek, mint mikor az orosz paraszt házának szalma födelét szórja le s azt éteti meg egy-egy szűk esztendőben állatjaival.

Olvasóink rovata.

Pár szó a 17 milliós kölcsönről.

Debreczen város 17 milliós kölcsön ajánlatának el vagy nem fogadásához nem szólhatunk; mert szilárd meggyőződésünk, hogy ama nagy közérdekű alkotásokra áldoznunk kell és ha jobb feltételek mellett nem kapható a pénz ez ajánlat is elvégre elég előnyös és elfogadható.

Van és lesz még gyakran ha a szükség úgy hozná magával szavunk a jog és pénzügyi bizottság határozatának második részéhez.

Ki hatalmazta fel, ki kérte ki a t. bizottság véleményét az alkotások sorrendjére nézve? A t. h. b. közgyűlés hatásköre annak kijelölése, mit mikor milyen sorrendben akar építeni; de ez is csak akkor határoz, majd ha a nagykölcson felvétele el lesz határozva. A jog és pénzügyi bizottságnak sem volt szerintünk más feladata most, mint a beérkezett ajánlatokat bírálni.

De lássuk!

Bizonyos kölcsönöket noha jelenleg olcsóbbak, mindenáron konvertálni kíván, míg másokat, melyek ma drágábbak olcsóbbakká tenni nem javasol.

Mi ez?

A létesítendő között első helyen, mint halaszthatatlansok találjuk: Az ispotály lapos kiépítését. A sámsoni vasut kiépítését. A csapatkórház építését. A női klinika, magyarul: bábaiskola építését. A cs. es kir. lovasági laktanyát.

Csak másodsorban következnek mint föltételesek: Csatornázás, Vizvezeték. Kövezés. Katonai beszállásolás megváltása. Új városháza. Kultur palota. Szegényház kibővítése. Ipar oktatás. Gazdasági iskola. Jéggyár.

Csak harmadsorban mellékesen lesz említés tve a főmérnök által valamelyes rendőrségi központról, mely nincs, de lennie kéne. Sok szót nem kívánunk ez alkalommal vesztegetni, mert hiszen mi nem óhajtanók veszélyeztetni a jog és pénzügyi bizottság ballépése folytan sem magát a lenyegét, azért csak következő kérdéseket vagyunk bátfelvetni.

Mennyiben fontosabb és előbbre való a sámsoni vasut, csapatkórház, bábaképző, lovasági laktanya stb. a második föltételes

csoportnál, ahol vízvezeték, csatornázás, városi kövezés, katonai elszállásolás megváltása, saját kórházunk bővítése, városháza, kulturpalota, szegényház, ipar- és gazdasági iskola stb. vannak felsorolva? Oly sürgős a vasut a Pallag vagy Sámsonra, mikor itthon a városban sem tudunk tisztos helyi közlekedésről gondoskodni? Oly fontos nekünk a csapatkórház, hogy ezért a mi feltve őrzött és méltán dédelgetett közkórházunkat elhanyagoljuk? Oly nagy szükségünk van nekünk bábákra, hogy ezért az ipar- és gazdasági szakiskolák építését halogassuk? Csatornázás, vízvezeték, általános kövezés, városháza, kulturpalota, ezekről nem is szölok, mert nem kisebbitem oda, hogy holmi bábaképzőkkel hasonlítsam össze; de egy van, a mit szó nélkül nem hagyhatunk: a rendőrségi központ.

Hát tisztelt csendőrpárti urak, van-e arról tudomásuk, mennyiért építettünk a csendőrségnek kaszárnyát a Hortobágyon? (Ott t. i. hat csendőr van.)

Ha nincsen, járjanak utána és tudják meg; mert érdekes megtudni, hogy netaláni belső csendőrnek mennyiért kellene építenünk.

Azonban akkor sem lenne rendőri központunk; hanem a mai bótrányos, félelmetes piszkot, patkány dombon kellene igazainkat keresni a bünyügyi osztályon.

A börtönökről nem is szölok, hiszen elvégre ama barbar felfogással, hogy szenvedjen a bűnös, minket akkor sem illetnek, ha nem kiáltjuk is ki, hogy biz ott a szibériai ólomkamrák, vagy török kazamaták állapota honol.

Azt azonban nyíltan kimondjuk, hogy akinek igazán a közrend szíven fekszik, az előbbre teszi egy rendőrségi palota felépítését minden a jog és pénzügyi bizottság által elodazhatóknak, föltétlenül végrehajtandóknak véleményezett alkotásánál.

Lesz alkalmunk a közgyűlésen e tárgyban felszólalni; de a t. tanácsot eleve figyelmeztetjük, nehogy mint előre bocsátottuk, az ügyet magát veszélyeztessék.

Városi képviselő.

Hegedű a szegedi államfogházban.

A szegedi államfogházban történt nemrég, hogy vigan voltak az államfogy urak. Egyesek kártyáztak, mások társalogtak, míg valamelyik közülök hegedűt. A muzsikát szivesen hallgatták és egyre nógatták a hegedűt, hogy ne hagyja abba, hanem mind-egyiknek huzza el a nótáját.

Az ör meghallotta odakint a hegedűlést. Egy ideig nem szólt, sőt önkéntelen is odafigyelt a zenére, később azonban benyitott a foglyokhoz és így szólt hozzájuk:

— Man pedig a muzsikálást abba kell hagyni, mert odakint is hallják. Az pedig baj. Mert még azt találnak mondani, hogy a rab uraknak jobb dolguk van, mint a ezibil embernek.

Erre abkaggyták a hegedűlést, de nyomban írásbeli megkeresést intéztek a

fogház igazgatóságához a hegedülés megengedése céljából.

Az igazgatóság pedig bizottságot küldött az ügy megvizsgálására.

A bizottság megjelent a czellában és a hegedűművész játszani kezdett. Szépen, lassan, hogy ne nagy lármát okozzon vele. A bizottság már ki is akarta jelenteni, hogy a muzsika nem okoz olyan nagy zajt, ami miatt be kellene tiltani, amikor az egyik bizottsági tag megjegyezte, hogy most már odakint kell meghallgatniok a zenét. Ha nem nagyon hallatszik, úgy minden jól van.

A bizottság ki is vonult a folyosóra és hallgatni kezdtek. Öt percig hallgatóztak, de nem hallottak semmit.

Erre jegyzőkönyvi határozatot hoztak, amely szerint a hegedülést az államfogyó áraknak megengedik, mivelhogy a muzsika már a folyosóra sem hallatszik.

A bizottság persze nem is sejtette, hogy mialatt kinn hallgatózott, az államfogyó nem hegedült.

UJDONSÁGOK.

Nyílt panasz az állomásparancsnokhoz.

Hogy a katonaság és polgárság közötti jóviszonyt nálunk nem igen zavarja meg semmi olyan cselekedet, melyet az idő apránként el nem simítana, az igen örvendetes dolog. Ennek a viszonynak az ápolása katonai és polgári kötelesség. Ennek a kötelességnek a teljesítésében azonban tulmegy a korlátokon a derék legénység és ugyanígy cselekszik a mi cselédségünk is. A jóviszony nyilvános ápolását oly annyira fokozott buzgalommal űzik, hogy a kölcsönös vonzalmak megnyilvánulásának a korlátozására kénytelen már a rendőrség vállalkozni.

Piacz utcái korzónkon kívül nincs a városban egyéb sétahelye a közönségnek. Mihelyt a por elül, az est leszáll és a lámpafény kigyullad, benépesül a korzó, a sétány. Családapák, anyák, gyermekek sietnek ki, hogy friss levegőt szívjának. Ez nem mindig sikerül és gyakran nem csupán azért, mert friss levegő egyáltalán nincs, hanem azért is, mert a menázi elköltése után a kaszárnyák legénysége — mintha csak a napi-parancsban hallotta volna — tömegestül tödul a korzóra, a sétányra.

Nagyon derék dolog volna, ha a sétálásuk kettes rendekben történék, de állandóan a rajvonalban való vonulást gyakorolják. Nemcsak azért teszik ezt, hogy háboru esetén annál biztosabban vonulhassanak rajban, de minthogy támadásról van szó, a hadi czikkelyek az illetén módon való vonulást írják elő. A támadás meg is történik. Fölbukkan a téren egy két, sokszor 3—4 vagy több faczér cselédleány, vagy hasonló alak s a vitézek által bájos együgyűséggel hagyják magukat bekeríteni.

Aztán a sétálás együtt történik. A társalgás nyelve nem éppen a legválasztékosabb s a ki hallja s érti, bizony égne meg tőle a haja szála, vagy pedig ijedten rohan haza, azt híven, hogy szórakozottságból valamelyik kaszárnya udvarára tévedt. A sétáló közönség gyakran a legjobb akarat mellett sem tud sétálni. Az utak tömve vannak katonasággal, cselédséggel.

A padokra sem igen ülhet, mert azokra nyájaskodó párok telepednek, a barátságos viszony ápolása céljából és némelyiken egész szakasz szorong, hallgatván valamelyik káplár sikerült vagy nem sikerült kalandjainak nagyon is szabad és pongyola előadását.

Legutóbb azonban már oly jelenetek ismétlődtek a padokon a sétáló közönség riadalmára, amelyek már nem tartoznak a jóviszony ápolásához, inkább a kihágási bíróság elé. Rendőri beavatkozással nem igen lehet segíteni az állapotot, mert a vitézek

erőszakosak és ha kell oldalfegyverrel is megakadályozzák Dulcineaalkuk letartóztatását. Hanem más uton kell megmenteni a korzót és a sétányt a katonai rémuralomtól.

Legjobb lenne, ha a rendőrfőkapitány átiratot intézne a katonai állomásparancsnoksághoz, hogy tiltsa el a legénységet a korzón és sétányon való megjelenéstől. Ha ezt a rendelkezést esetleg nem tartja az állomásparancsnok saját hatáskörében tartozónak, akkor értesíti róla a rendőrséget, hogy az felsőbb helyen keressen orvoslást a katonai rémuralom ellen. A legénység találhat elvégre más séta-helyeket is. A jóviszony ápolására törekvő hölgyek ekkor majd szó nélkül eltakarodnak a korzóról és a sétányról és a közönség botrányos dolgok hallgatása és szemlélése nélkül sétálhat.

— **Az új-párt Nyiregyházán.** A szomszédos Szabolcsmegyében is hálás talajra találtak az új párt elvei. Az új párt hívei régóta szervezkednek már megyeszerte és a párt oly tekintélyes már, hogy augusztus 7-én, vasárnap hivatalosan is zászlót bont. Az alakuló gyűlésre, amely iránt az egész megyében nagy az érdeklődés, báró *Bánffy Dezső* is le fog utazni Nyiregyházára. Fogadására nagy előkészületeket tesznek. A gyűlésen jelen lesz az új-párt elnöke: báró *Wesselényi Miklós* is, gróf *Degenfeld József*, a debreczeni új-párt elnöke, dr. *Kőrösi Kálmán*, dr. *Tüdős János* és az új-pártnak még számos debreczeni híve.

— **Vadásztársulati közgyűlés.** A debreczeni vadásztársulat vasárnap délelőtt tartotta rendes közgyűlését a vármegyeház nagytermében. Jelen voltak *Orosz Sándor*, *Balázs Ödön*, *Publig Ernő*, *Biró Géza*, *Fux Miklós*, *Békessy László*, *Ibrányi Miklós*, *Harsányi István*, *Popovics Gyula*, *Barta József*, *Füzessy Lajos*, *Wagner György*, *Blaskovics Mihály*, *Thieszen Artur*, *Vargha László*, *Pásztor Gyula*, *Payer József*, *Kálmánchelyi Sándor*, *Beke Jenő*, dr. *Izsó János*, *Gróf József*, *id. Gál József*, *Keller Viktor*, *Polónyi Artur*, *Losonczy János*, *ifju Kertész József*, dr. *Borsovay Jenő*, *Weszprény Zoltán* és még számosan. Az elnöki jelentés után a számvizsgálatnak a pénztár állapotáról szóló jelentését tudomásul vették és a felmentvényt megadták. *Orosz Sándor* elnök ezután megköszönvén az eddig beleje helyezett bizalmat, bejelentette úgy maga, mint a tisztikarok részleges lemondását. Lemondtak állásukról az alelnök, *Kaszanyiczky Andor* és *Toth Ferencz* választmányi tagok. A közgyűlés a lemondott tisztviselőknél köszönetet szavazott és az után a választást a következőképp ejtette meg: elnök lett *Békessy László*, alelnök *Biró Géza*, ügyész *Borsovay Jenő*, pénztáros *Thieszen Arthur*, Jegyzők *Publig Ernő* és *Popovics Gyula*, választmányi tagok *Pásztor Gyula*, *Szikszai Szabó József* és *Pálfy István*, választmányi póttagok *Trux Miklós*, *Killer Viktor*, *Vargha László*, *Ibrányi Miklós*, *Széli Géza* és dr. *Váradi Szabó János*.

— **Az éhhalál a Hortobágon.** Szomorú hírt jelentünk a debreczeni gazdáknak a Hortobágyról. A kéigett földön még tenyérnyi zöldet sem lel a jószág, mely kinjában még a földből is kiszedte már a fű eiszáradt gyökereit. *A jószágállomány menthetetlen*, Naponként elhull 6—8 darab. *Steiner* Jakab állatorvos a próbabonczolásoknál az elhullás okául az éhhalált állapította meg. Százakra jut azon jószá-

gok száma, amelyeken már segíteni nem lehet, mert néhány nap múlva el fog pusztulni az éhínség miatt. A gazdák legnagyobb része nem hajthatja haza a jószágját, mert itthon nincs takarmánya. A gazdák kára már eddig meghaladja az 50 ezer koronát.

— **Kossuth hőmérője.** Kossuth Ferencznek leghívebb embere a párttitkár, *Pallay Sándor*. A Kossuth párt titkára fiatal ember, egyébként orvos és predesztinált képviselő. A Kossuth-párt titkáraiból még mind egy szálíg képviselők lettek. A boldogult emléktű Pichler volt az első s utána a kitűnően képzett *Ráth Endre*. Bizonyára rövidesen *Pallay Sándor* is beül a törvényhozói padsorokba. *Pallay* valósággal árnyéka Kossuth Ferencznek. Mindig nyomában járt a Kossuth-párt illusztris vezérének, sőt még olyankor is, amikor nincs Kossuth Ferencz társaságában, le lehet olvasni róla, hogy a Kossuth árnyéka. Sőt még mást is. Erről a másról neveztek el a szélsőbaloldali törvényhozók *Pallay* a Kossuth Ferencz hőmérőjének. Ha *Pallay* bicogva jár a folyosón, a Kossuth-pártiak már tudják, hogy vezérüknek még fáj a lába. Ha *Pallay* a karját fölkötvé hordja, akkor Kossuthnak a karja okoz szenvedéseket. Ha *Pallay* álmos, Kossuth álmatlanul töltötte az előző éjszakát. Mostanában *Pallay* igen vidáman jár a folyosón, a Kossuth-pártban tehát igen nagy az öröm. Mert a hőmérőről leolvassák, hogy Kossuth Ferencz hosszú betegség után már jobban van.

— **Gyanus mértékek a piacon.** Sok csalfaság történik a piacon a mértékek körül, amelyeket különféle uton szoktak mesterségesen megbízhatatlannak tenni a lelkiismeretlenebb eladók. Csak kis miskulancia kell hozzá és a mérték már alkalmas a vevő megcsalására. Legtöbbször azzal védekeznek tettenérés esetén az eladók, hogy a mérték már kopott, ők nem tudták, nem tehetnek róla. A rendőrség azonban már ismeri ezeket a „kopott” mértékeket és éppen ezért nem ártana meglepő mérték-vizsgálatot tartani a piacon. Egész csomó „megbízhatatlan” mértéket lehetne elkobozni.

— **Az orosz cenzúra és a magyar lapok.** Egyik varsói újságoivasónk küldött haza néhány magyar lappéldányt, amelyek ottani előfizetőknek járnak. A lapok természetesen, mielőtt az előfizető kezébe kerülnének, a cenzor hivatalán felelőbírálat alá jutnak. Jellemző azonban az orosz cenzúra működése. A lapokat gondosan átnézik s ahol az orosz háborúról van szó, nevezetesen az orosz veszteségekről, azokat a hasábokat átláthatatlan fekete festékkel mázolják be. Nagyszerű aztán az ilyen lap. Kézbe alig lehet venni, de nem is érdemes, mert a lapok véges-végig el vannak rutitva s alig marad néhány sor olvasni való. Alighanem magyarul hivatalnok is van a cenzuri hivatalnak, mert kelő értelemmel történnek ezek a megsemmisítések. Tudniillik azokat a híreket, amelyek japán veszteségeiről számolnak be, épen hagyja a cenzor.

— **Ki ölte meg Gajzágó Antalt?** A révész-utcai gyilkosság áldozatának porhüvelye már a két hónapot meghaladó idő óta felelő oszlott már, de a sötét titok fátyolát nem tudja fellebbenteni a rendőrség, bár a nyomozás azóta sem szűnt meg. Az újabb nyomozás során is számos gyanúok merült fel a régebben is letartóztatott

Csiha Sándor asztalos legény ellen, aki azonban állhatatosan tagad. Most már egyébként a remény is elveszett, hogy a nyomozásnak eredménye lehessen, hacsak a gyilkos önként nem fog jelentkezni.

— **A miniszter a sztrájkokról.** A kereskedelemügyi miniszter 22038—1904. sz. határozatával, Ákos Arnold szegedi kir. iparfelügyelő kérdésére kimondja, hogy a sztrájk esete sem menti fel a munkásokat szerződéses köteleységük teljesítésétől, tehát a darabszámra dolgozó és előleggel bíró munkásokra alkalmazható a 159. paragrafus sztrájk esetén is, továbbá pedig kimondja, hogy **inasok nem vehetnek részt a sztrájkban.**

— **Galamblövésezt.** A vasárnap délután a nagyerdőn rendezett galamblövésezt szépen sikerült. Nagy és előkelő közönség nézte végig a galambmészárlást.

— **Bérekocsisok osatája.** A vasuti állomáson Illyés István bérekocsis lezuhata a kocsijáról Kis János szaktársát és elverte. A nagy botrányért a rendőrséggel lesz számadása.

— **Katonafurfang.** A katonaság természetrajzában nagy szerepet játszik a szimulálás. Ez egy külön fajta és különféle osztályokba sorozható. A humánus hadtestparancsnok például (a hadtestparancsnokok nyáron a rege szerint mindig humánusak) elrendeli, hogy délelőtt tízre be kell fejezni a gyakorlatokat. Már most ha déli 12 órakor 38—40 fokos melegben elájul az infanterista és úgy hull az árokba, mint a légy — azonnal rámondják, hogy szimulál a hitvány „anyag” és innak neki gyógyszerül hat órai kurtavasat, esetleg két adag kinint. A katonai kórházak tele vannak szimulánsokkal, akik 40 fokos lázt is tudnak imitálni, sőt bele — is hálnak olykor a szimulálásba. Legyünk igazságosak, lusta oláh gyerkőcök között csakugyan vannak ilyen fajták. Az oláh sirva áll a mérték alá, zokog a borukolásnál és kétségbeesik, ha fél órán át masiroz. Párja a cigány, aki épp úgy nem szokta a szantást, mint a katonaskodást. Az a közlegény — kiről szó van — szintén cigány, még pedig a javából való. Hónapok óta törli a fejét, hogy miképpen szabadulhatna ki az angyalbőrből és ezért a legzavarosabb fortélyokhoz folyamodik. Volt már a kórházban is, de éjszakánként kiszökött egy kis muzsikát hallgatni, kavéházi füstöt szívni. Reggelre beállított, szerencsétlenségére mindig úgy, hogy észrevettek. Kitétek hát a szűret az ispotályból, ne szimuláljon; a száraz kenyér talán észre téríti. Tegnap aztán nagy riadalom támadt a közös szobában. Amint fölébredtek a katonák, ott lógott a cigánylegény a kilincsen a diszkrét ruhadarabja madzagán. Katonák nem igen olvassák Himfyt, mindazonáltal a cigányt megszabadítani szörnyű helyzetéből, pillanatnak műve volt. Dörzsölgették, mozdulatlan maradt. Akkor jött a katonaoorvos és leötötte egy kanna kútvizet, ami hirtelenében visszaszólitotta a másvilágról. Szakértői vélemény szerint nem is jart ott, mert a madzagot is úgy igazította a nyakára, hogy ne nyomja meg. Legalább a legkisebb horzsolás sem látszik rajta. A furfangos cigányt lecsukták.

— **Tolvaj koldus.** Faluról-falura koldulva jutott Debreczenbe **Pántya** János értarcasai csavargó. Itt a temető mellett, amikor **Kenderesi** Gábor mázsamester nem volt otthon, annak t jétkipáját ellopta és 4 koronáért eladta, a pénzt pedig a sintertelenen **Gáti Mihályné**re bízta. A lopás kiderült, a tolvajt elfogták.

— **Lövöldöző csizmadia.** A szombati hetibérfizetés örömeire ugyancsak becitlingelt **Biró Zsiga** foltozó csizmadialeány. Harczias hangulatában a Mester-utca 42. sz. a. ház és a lelenczház előtt lövöldözött, amiért a rendőrség lefűlelte.

— **Ha a szociálisták temetnek** Pénteken meghalt **Kovács** Péter cipészszegéd kis gyermeke. A szegény ember a r. kath. plébániára ment, ahol kérte, hogy a tavaly elhalt, másik kis halottja mellé hantolhassa, de mert 10 korona pénze nem volt, a kérésével elutasították. A szegény ember erre elment a szociálista-párt vezetőségéhez, hogy azokkal adatja meg a vágtszetséget gyermekének. Vasárnap délelőtt 10 órakor volt a temetés a Kossuth-utcai gyászházból, amelyet a szociálisták zsufolásig magtöltöttek. A r. kath. plébánián időközben értesülvén a dologról egyik káplánját küldte el a temetésre, de alig fogott a szertartáshoz, a szociálista dalárda belekezdett a gyászdulóba. Erre a pap, látván a helyzetet, a szertartást abbahagyva eltávozott. A szociálisták kivitték a temetőbe a kis halottat és ott a gyászenek hangjai mellett hantolták el.

— **Miért vásárol mindenki szivesen Mentze Henrik ujdonságok áruházában** (a Piac- és Szent-Anna-u. sarkán.) Mert ott kivétel nélkül csakis jó minőségű áruk kaphatók; az olcsó szabott ár minden darab árun látható, a vevő közönség pedig igen előzékeny és pontos kiszolgáltatásban részesül.

REGÉNY-CSARNOK.

Egy rendőr naplójából.

A N° 5. lakója.

Irta: **Laky Imre.**

5. [Tilos az utánnyomása.]
A rendőr biztos arca haragos megdöbbenést fejezett ki. Ingerülten megrázta a fejét.
— De nem tudott ön, — ha már rokonaihoz nem akart, — a rendőrséghez fordulni segítségért? Csak nem élünk Ázsiában. Gunyos mosoly torzította el a beteg arcát.
— Így beszél a férfi. De mondja csak annak a szerencsétlen leánynak, hogy tárja fel szegyenét a rendőrség előtt. Szegényt szegyenre képes halmozni, csak hogy a látszatot megóvja. Óh, mert a való borzalmas, iszonyu.

— Kétszer követtem el öngyilkossági kísérletet, mind a kétszer gyáva voltam. A világ nem tudott meg semmit. Három hónapig éltem így a legrettenesebb életet. Már nem jártam sehova, ne hogy ismeréssel találkozzam.

Apátiába estem, éltem, mint a barom, mikor egy rettenetes hír villámcsapásként félrázott elfásultságomból. Rég nem látott bátyámtól sürgöny érkezett, hogy aznap este megérkezik. Mint gyermeket hagyott el, s most jön a viruló hajadon ölelésére. A viruló hajadon! Milyen rettenetes tördőfésként hatottak rám e szavak. Ittőttem a gondolattól, hogy szemébe mélyítsem tekintetem. E tekintet a férfi előtt kell, hogy elárulja legrejtettebb titkomat, az örvényt a pokol felé. Ekkor, csak ekkor lett volna nálam a fegyver, nem következett volna be a mai rémes éjszaka, a borzalom éjszakája. Megszöktem, elbujdostam hazulról. Fokrófokra süllyedve ide kerültem.

Fáradtan hunyta le szempilláit, kimerült. Eleresztette az ellenőr kezét, s bágyadt mozdulattal az asztalra mutatott. Kancsó viz állott az asztalon, megértette, hogy inni

akar. Pohár vizet az ajkához tartott, a beteg mohón kiitta.

— Megöli így magát, nem engedhetem, hogy tovább beszéljen, szólott halkán, de erélyesen.

A sebesült bágyadt mosolylyal nézett a meghatott férfira.

— Érzem, hogy a mentők közelednek. Már ide érnek — engem már hála az égnek nem találnak itt. Csak annyi időm van, hogy befejezzem.

Pár pillanatnyi szünet után folytatta.

— Igen. Elérkezett aztán a mai nap. A kinokkal, bűnhődéssel teljes megváltás napja. Tegnap egész nap bizonytalan, fájdalmas előérzet gyötört. Ki sem mentem az utczára: Azt hittem beteg vagyok — pedig csak a lelkem fajt. Korán lefeküdtem. Fél álomban voltam már, mikor halk kopogtatás rezzentett fel. Értetlen ijedséggel pár ruha darabot kaphattam magamra, ajtót nyitottam. Magas, szép férfi állott a küszöbön.

— Talán eltévedtem? szólott ő szeliden. Egy leányt keresek.

— A leány itt van, feleltem csufondárosan.

— Milyen iszonyatosan megdöbbenem szavaimtól, vagy talán attól a tekintettől, a mit ez a férfi rám vetett. Beugrott az ajtón, mint a vaskapocs karomba markolt, s oly suttogással, mely nekem a végítélet harsozásának tetszett, kérdezte:

— Ki vagy te, nyomorult? Hogy mersz ezen a hangon megszólalni? Hol loptad azt?

Halálos rémület vett rajtam erőt, borzadálylyal néztem rá, torkom kiszáradt, nem bírtam szólani.

— Mint vihar a fát, úgy rázott meg: most már szinte üvöltve követelte, mondjam meg nevémet. Térdre estem, lehajtott fejemet Dühösen feltépte kabátját, mellényét ingét s bal mellén a szíve fölötti anyajegyre mutatva rám kiáltott:

— Mutasd, van-e testeden ilyen!

— Tenyerembe tettemem arcomat a iszonyattól. — A bátyám állott előttem.

Hallgatásomon felbőszülve ide dobott a divánra, letépte vállamról az inget, örüllettel szemébe meredt a szíve fölötti anyajegyre, az övével teljesen hasonló jelre.

— Halálos merevséggel fekédttem. Tudtam, hogy ez a vég, meg kell hálnom!

Gondolataim a körül vibáltak, valjon mivel fog megölni? Arra vágytam, hogy erős karjaival nyakamat szorítsa át s úgy szemtől szembe, mosolyogva hallhassak meg.

[Folytatjuk]

Törvénykezés.

Bűnügyi főtárgyalások. 1904 évi augusztus hó 3-án szerdán főtárgyalások S. Molnár János s társa ellen, súlyos testi sértés büntetéseért, Gurbán János ellen ugyanazért, Kuszik Lajos s társa ellen lopás és orgazdaság büntetéseért, Székely Lajosné ellen gondatlanságból okozott emberölésért. Aug. hó 5-én pénteken főtárgyalások Szénégető József ellen, emberölés vétsége, Cs. Molnár Sándor s 2 társa ellen, lopás büntetéseért. Imre Ferencz ellen, súlyos testi sértés büntetéseért.

A részegség mint válóok. B. R. fővárosi tanár ellen a felesége válópört indított, mert férje saját hatóságánál is letűnést okozó részeges, korhely életmódot folytatott és emiatt a házafelek vagyoni viszonyai kedvezőtlenül alakultak. A **buda-pesti királyi törvényszék ki is mondotta a válást**, mert habár a részegség önálló bontó okul nem szolgálhat, a férj magaviselete mégis a házastársi köteleesség súlyos megszegésének volt minősíthető, mivel a részeges férj a nő eltartásáról nem gondoskodott.

Nyílttér.

SZOLYVAI ÁSVÁNYVIZ.

Elsőrendű szaktéríték vegyelmzése alapján lithion tartalmánál fogva kiváló hatású **köszvény-, vese-, hólyag-, bajoknál, ugyisintén gyomor-, torok-, tüdő-, gége-bántalmaknál.**

Eredeti tulajdonságát éveken át megtartja a palaezokban.

Vasmentes! Könnyen emészthető! Csiramentes!

Borral igen üdítő ital!

Kapható minden jobb fűszerüzletben és az

Uradalmi ásványvizek bérleténél

Szolyván (Bereg megye).

Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Pénztárnoknő. ki könyvelésben jártassággal bír s már üzletben alkalmazva volt, azonnali belépésre ajánlkozzon. Czim a kiadóhivatalban.

24 kr. 1 liter saját termésű sámsoni kerti bor Király Imre vendéglőjében Rákóczy-utca 16.

Csinosan butorozott szoba, külön bejárattal, kiadó Széchenyi-u. 27. sz. a.

Eladó birtok és szeszgyár. Egy 1200 katasztrális hold kiterjedésű, kitűnő minőségű birtok, melyen a legjobb karban lévő gazdasági épületeken kívül egy mezőgazdasági szeszgyár van, évi 2000 hectoliter termelés és hectoliterenként 10 korona refactióval, 50 katasztrális hold dohánytermelési engedéllyel eladó. — Hol és kivel lehet értekezni? megmondja a kiadóhivatal.

Üzletfelosztás miatt kitűnő hegyiborok hektoliterje 12 forint, literenként 20 kr. Rizling 22 krajczárjával, Piacz-utca 34. sz. ház pinczében kapható. Üres gönczi hordók is eladók.

Bármilyen irodába (akár vidékre is) ajánlkozik jóírású VI. gimnazista. Czim a kiadóban.

Debreczeni első elektrotechnikai vállalat távbeszélő és távjelző berendezésekre, villamhárítók, villamvilágítás és erő átvitelre, villamos jelzőtelepek, tűzjelzők, vizállás-mérők. Elvállal mindennemű az elektrotechnika szakába vágó berendezéseket és javításokat **Földvári L.** Kossuth-utca 1. szám az udvarban. — Telefon szám 168. Távbeszélő és táviró építéshez szükséges mindennemű készülékek és anyagok, valamint gyógyászati, phisikai készülékek és telepek raktára.

Elvállal mindentéle szobafestéseket és tapetirozásokat a legjutányosabb árban

Horváth András

mázoló-, szoba- és templom-festő

— DEBRECZEN, —

Piacz-utca 21. szám alatt.

Konyári Sóstó fürdő

megnyílt május hó 1-én.

Gyógyítja a körvély kórt s annak következményeit, u. m. csontszut, csontvelőlob, összezsugorodott izület stb. mindennemű köszvényes, csuzos bántalmakat, bármiféle bőrbajokat továbbá sápkór, máj, lép, vese és belső daganatokat, különösen női és férfi bajokra legkitűnőbb hatású.

Fürdő orvos: **Dr. Móricz Ernő** pocsaji tb. járás orvos.

Kifogástalan tiszta fürdők, jól berendezett lakások, előkelő vendéglők (kitűnő ételek és tisztán kezelt italok személyes felügyeletünk alatt allanak) és a mi fő, mélyen leszállított árak mellett, rendkívül figyelmes kiszolgálásban részeseitnek a t. fürdővendégek.

Vasuti állomás: Hosszupályi, Debreczen—N.-Létai vonalon. Posta és táviró állomás helyben. Minden vonat érkezésnél kocsik allanak rendelkezésre.

Tisztelettel

a Konyári Sóstó fürdő igazgatósága.

épviss élet és bizalmas raktár

BÉSZLER és DAVID uraknál Debreczen.

EMERICH VILMOS

vizvezeték, csatornázás, szivattyu szerelési és cement ipar vállalata

Debreczen, Arany János-utca 36.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, miszerint az Arany János-utca 36. sz. alatt egy, a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő

vizvezeték, csatornázás, szivattyu szerelési és cement ipar vállalatot

nyitottam. Főtörekvésem lévén, hogy a n. é. közönség a vizvezeték és csatornázás körül felmerült hiányok, gyakori zavarok (folyás, dugulás stb.) következtében beálló zaklatásoktól, kellemetlenségektől s felesleges kiadásoktól megóvassék; egy Debreczenben még eddig nem létező újítást, a vizvezeteki és csatornázási berendezéseknek évi átalány mellett való kezelést létesítettem, még pedig a következő árak mellett:

1 fürdőszoba után 8 korona. | 1 konyha kagyló v. pissoir után . 8 K
1 closet után 8 | 1 szivattyus kut megállapodás szerint.

Ezen összegek 1/4 éves utólagos lefizetése ellenében kötelezem magamat a berendezésben felmerülő mindennemű javítást a leggyorsabban más díj lefizetése nélkül — eszközölni s a berendezést mindig használható állapotban tartani. — Egyszersmind elvállalok a vizvezeték, csatornázás és cement ipar körébe tartozó minden munkálatot legújabb, leggyorsabb s minden követelményeknek megfelelő kivitelben és a legolcsóbb árban.

Költségvetéseket és tervrajzokat díjmentesen készítek.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve

Kiváló tisztelettel

Emerich Vilmos.